

РЕШЕНИЕ

№ 1199

гр. София, 09.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на втори декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иванка И.

Членове: Петър Люб. Сантиров
Ванина Младенова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Г.а
като разгледа докладваното от Иванка И. Въззивно гражданско дело № 20221100501900 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 ГПК – чл.273 ГПК.

С решение № 20202969 от 26.10.2021 г., постановено по гр. д. № 21309/2020 г. по описа на СРС, II ГО, 164 състав, са отхвърлени предявените от А. И. Д. срещу ЗАД „ОЗК 3.“ АД искове с правно основание чл.143 КТ, чл.150 КТ вр. с чл.262, ал.1, т.1 и т.2 КТ и чл.86 ал.1 ЗЗД – за заплащане на допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.02.2018 г. – 25.11.2019 г. в размер на 4 350, 74 лв., ведно със законната лихва от образуване на производството до окончателното изплащане на задължението и за заплащане на обезщетение за забава върху дължимото възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 620, 75 лв., дължимо за периода на забава 01.03.2018 г. – 01.06.2020 г., като неоснователни и недоказани. Ищцата е осъдена да заплати на ответника, на основание чл.78, ал.3 ГПК, сумата от 696 лв., представляваща сторени от ответника съдебни разноси в производството

Срещу постановеното съдебно решение е депозирана въззивна жалба от ищцата А. И. Д., с която го обжалва изцяло. Излага съображения, че обжалваното решение е необосновано и неправилно. Твърдението на ответника, че ако продължителността на работното време през отделните дни при ищцата е надвишавала нормалната, то работа ѝ в повече се е компенсирала с почивка в границите на едномесечния отчетен период, не са доказани по делото. Това твърдение не кореспондира и с факта, че работодателят не разполагал със заверени преписи на отчетни форми за отчитане на работното време на ищцата. Решаващият съд не е съобразил заключението на вещото лице, дадено при разпита му в открито съдебно

заседание, че в хода на разговора с прекия ръководител на офиса е получил потвърждение, че графиците за работното време и режим на работа действително са изготвяни ежемесечно от служителите в офиса, което налага извод, че графици съществуват. Счита, че неправилно съдът не е възприел показанията на разпитания по делото свидетел, като не е съобразил, че ответникът не е ангажирал свидетел, въпреки двукратно предоставената му възможност за това. Твърди, че различните групи служители имали различен начин на отчитане на работното време посредством личните електронни карти за контрол на достъп и работно време – обстоятелство, което се признава от ответника. Счита, че ответникът в свой интерес не е предоставил на вещото лице по счетоводната част от комплексната експертиза за осигуряване на нужните й хартиени носители на счетоводна информация – касови книги, приходни и разходни касови ордери, посреднически отчети и др., въпреки указанията на съда. По тази причина не е даден отговор на всички поставени на вещите лица въпроси. Поддържа, че при обсъждане на компютърната експертиза решаващият съд не е съобразил, че в процеса на издаване на полица по застраховка „Гражданска отговорност“ и „Гранична гражданска отговорност“ се изпраща заявка в реално време към ГФ и едва след успешно изпълнение на заявката е възможно издаването на полицата, съгласно Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на ГФ за обмена и защита на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл.401, т.1 и т.2 КЗ. Счита, че от датата на напускането й – 25.11.2019 г., до 25.11.2021 г. информацията за всички заявки, съответно полици, в журнален вид трябва да е налична при ответника, който обаче не я е предоставил. На основание чл.571 , ал.2 КЗ срокът на съхраняване в регистрите на ГФ е 50 години. Счита, че са налице предпоставките на чл.161 ГПК. Моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи изцяло предявените искове. Претендира присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния му представител, който му е оказал безплатна правна помощ.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ответника ЗАД „ОЗК З.“ АД, с който я оспорва. Излага съображения, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. Счита, че изводите на решаващия съд са обосновани, формирани въз основа на събраните по делото доказателства. Поддържа, че не носи доказателствена тежест за установяване на режима на работа/работно време и компенсирането на ищцата, в случай че е полагала извънреден труд. С изготвения по делото доклад решаващият съд правилно е разпределил между страните доказателствената тежест. Счита, че ищцата е следвало да представи графици за работното време, което не е сторила. Съгласно трайната съдебна практика в тежест на работника е да установи завишаването на месечната продължителност на работното време, за което са допустими всички доказателствени средства, в това число и свидетели. Неводеното на писмен отчет за положен извънреден труд от работодателя не прехвърля доказателствената тежест върху него. Разпитания свидетел на ищеца не е служител на ответника, а е работила в близост до офиса на последния. С оглед на това свидетелката няма непосредствени впечатления върху работното време на служителите в офиса на ответника и въз основа на показанията й не може да се установи дали ищцата е полагала извънреден труд. Счита, че не са налице предпоставките на чл.161 ГПК.

Твърди, че е представил по делото личното трудово досие на ищцата, както и правила, нормиращи работното време на служителите в ответното дружество. Тези документи са използвани от вещите лица за изпълнение на възложените от съда задачи. Съгласно експертното заключение работодателят е изградил система, която е проектирА. по начин, съдържащ запис на работния ден, но не съдържа информация кога и за колко време е влизал всеки акаунт (служител). В производството пред СРС ищцата не е заявила доказателствени искания за изискване на информация от ГФ, като доводите във въззивната жалба в тази насока са заявени за първи път във въззивното производство. моли съда да потвърди обжалваното решение, като му присъди сторените по делото разноски.

Съдът, след като прецени представените по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл.12 ГПК и чл.235, ал.2 ГПК, приема за установено следното от фактическа стрА.:

СРС е сезиран с обективно, кумулативно съединени искове съответно с правно основание чл.150 КТ вр. с чл.262, ал.1, т.2 КТ и чл.245, ал.2 КТ вр. с чл.86 ЗЗД. Ищцата твърди, че за периода 01.02.2018 г. – 25.11.2019 г. е работила при ответника, като е заемала длъжността „отговорник застрахователно дело“. През този период е изпълнявала трудовите си функции в офис Капитан Андреево и давала дневни и нощни дежурства. При изпълнение на трудовите ѝ функции е полагала извънреден труд със знанието и без противопоставянето на работодателя. Положеният извънреден труд не е заплатен от работодателя. Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да ѝ заплати сумата от 2 400 лв. – трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.02.2018 г. – 25.11.2019 г., сумата от 473, 20 лв. – лихва за забава, ведно със законната лихва върху главницата ,считано от момента на завеждане на делото до окончателното изплащане. Претендира адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния ѝ представител за оказА.та от него безплатна правна помощ.

С постъпилия в срока по чл.131 ГПК писмен отговор на исковата молба ответникът оспорва изцяло предявените искове по основание и по размер. Оспорва твърдението на ищцата, че е полагала извънреден труд, както и че е работила при сумарно работно време. В условията на евентуалност поддържа, че дори да се докаже, че продължителността на работното време през отделните дни при ищцата е надвишавала нормалната, то работата ѝ в повече се е компенсирала с почивки в границите на едномесечния отчетен период, за който ищцата е получавала трудово възнаграждение. По този начин балансът на работното и свободното време се е запазил средно за периода на отчитане и нормата за работно време не е превишена. С оглед на това не е налице положен то ищцата извънреден труд. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск, като му присъди сторените по делото разноски.

На основание трудов договор № 001/26.01.2018 г. ищцата е работила при ответника, като е заемала длъжността „отговорник застрахователно дело“, в РЗП Хасково, офис Капитан Андреево. Уговорен е 6-месечен изпитателен срок в полза на работодателя. В чл.1, ал.2 от трудовия договор служителят се е задължил да работи при условията на пълно работно време, на база работна седмица от 40 работни часа и работен ден от 8 часа. В чл.2 е уговорено заплащане н месечно възнаграждение на служителя в размер на 800

лв. и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в размер на 0, 6 %.

Със заповед № 047/13.11.2019 г. на изпълнителните директори на ответното дружество, на основание чл.326, ал.1 КТ трудовият договор на ищцата е прекратен, считано от 25.11.2019 г.

По делото са представени Вътрешни правила за определяне на работна заплата в ЗАД „ОЗК 3.“ АД.

Представени са фишове за начислено трудово месечно възнаграждение на ищцата за исковия период, в което не е отразено начисляване на суми за положен извънреден труд.

От заключението на вещото лице Е.В. по изслушА.та пред СРС съдебно – счетоводна експертиза се установява, че офис Капитан Андреево на ответното дружество работи без прекъсване 24 часа в денонощието. Служебните задължения на заетите лица се изпълняват на сменен режим в следната последователност: дневна смяна от 08.00 до 20.00 ч.; нощна смяна от 20.00 ч. до 08.00 ч., да дена почивка. Дневната и нощна смяна са 12 часа продължителност всяка и след тях се осигурява 2 дни (48 часа) почивка. Положеният труд по графици, изработени от служителите в офиси, е представен подневно в справка – Приложение № 1 към експертното заключение. Вещото лице приема, че положеният извънреден труд от ищцата в периода м.02.2018 г. – м.11.2019 г. е общо 476 часа, от които: 327 часа положен в делнични дни – от понеделник до петък, 96 часа положени в почивни дни – събота и неделя и 53 часа, положен извънреден труд в празнични дни. За исковия период не е начисляван и изплащан извънреден труд. Общият размер на дължимото трудово възнаграждение възлиза на 4 350, 74 лв. Лихвата за забава за съответните месеци до 31.05.2020 г. възлиза на 620, 75 лв. Работното време е отчитано подневно, съгласно клаузите на трудовия договор. Във ведомостите за заплати не е начисляван извънреден труд и съответно не е заплащан. Вещото лице приема, че ищцата реално е полагала извънреден труд.

При изслушването му вещото лице е пояснило, че се обаждала в офис Капитан Андреево по различно време на денонощието и по този начин установила, че този офис работи денонощно. Провела разговор с г-жа А. – пряк ръководител на служителите от офиса в Капитан Андреево, Хасково. Тя уведомила вещото лице, че нямали графици, а служителите сами си изготвяли графици. Вещото лице направила изчисленията, като заложила, че ищцата е започнала работа на 01.02.2018 г. и е била дневна смяна, след това нощна. Ищцата предоставила на вещото лице графиците, по които е работила. Ответното дружество предоставило на вещото лице ведомост и материалите, описани в заключението. Категорично отказали да предоставят графици за работата на офиса в Капитан Андреево, като отричат съществуването на такива графици. Приложение № 1 към експертното заключение съставлява това, което ищцата е предоставила на вещото лице. Тези графици съдържали имената на лицата, които са работили, периода, за който се отнасят – месеци и телефонни номера на служителите. Предоставените графици не са били подписани и подпечатани. Други графици не са предоставени от ответника. Вещото лице е ползвало и заповедите за отпуск. Разминаване между заповедите за отпуск и предоставените й графици имало само на едно място – в заповедта дните на отпуск били 4, а в графика били 2 и за следващия месец

имало един ден. Вещото лице съобщило заповедите за отпуск, като броят на дните в отпуск сумарно били толкова, колкото са предоставени от дружеството.

Експертното заключение е оспорено от ответника, тъй като е хипотетично и не почива на доказателства, представени по делото.

От показанията на разпитаната пред СРС О.А.Ж. се установява, че през 2018 г. – 2019 г. ищцата е работила при ответника в офиса на Капитан Андреево. Знаела къде се намирал този офис. Свидетелката работела като „старши специалист“ в Агенция „Митници“, в митническия пункт Капитан Андреево. Често пъти ходела там, тъй като имало едно заведение за скара. Там пазарували храна. Точно до скарата се намирал офиса, в който работела ищцата. Офисът работел денонощно, 24 часа. Работата на свидетелката била в административната сграда и навън. Имало случаи, когато пътници искали да направят застраховка, особено през почивните дни. Насочвали ги към офиса, в който работела ищцата. Свидетелката работела при 12-часов работен ден. В офиса на ищцата работели общо 4 служители, по един човек на смяна. Случвало се свидетелката да ходи до офиса, в който работела ищцата, тъй като там имало кафе. Врата била отворена. Офисът бил като фургон, 4 кв. м. Работели непрекъснато, дори и в празнични дни. Свидетелката не можела да посочи на кои дати е работела ищцата. Разговаряла с нея. Работели на дневна нощна смяна по 12 часа, от 08.00 ч. до 20.00 ч. Такива били смените в Агенция „Митници“. Работели, дневна, нощна смяна, два дена почивни. Свидетелката не е запозната дали графикът се е спазвал. Служители в офиса на Капитан Андреево сами изготвяли графиците си. Знаела това от нейна приятелка, която работела там преди 6 години.

Пред СРС е изслушана съдебно-техническа експертиза. От заключението на вещото лице инж. Н.Х. се установява, че за периода м.02.2018 г. – м.11.2019 г. в системата на ответното дружество не е конфигурирано точно работно време и графици за всеки един от въведените акаунти, съдържаща се основен запис за 8-часов работен ден, но той е автоматично подаден от системата, без да бъде конкретизиран за кое лице (кой акаунт) и кога има достъп и кога трябва да работи в системата. За исковия период системата не съхранява одитен акаунт-доклад за хронологията на активността - кога и по кое време е достъпван същата от служителите на ответника в пункт Капитан Андреево. Броят на служителите (акаунтите), работили по едно и също време в офис Капитан Андреево през исковия период, е 5 лица. Вещото лице приема, че технологично от съхранените данни в системата при ответника към настоящия момент не може да се установи информацията относно обстоятелството колко са всички издадени от ищцата посреднически и застрахователни полици с електронни сметки към тях, на кои дати и в колко часа са издадени. Потребителският профил на ищцата е активиран в момента на напускането ѝ. Данните от профила ѝ - логове (хронология на активността ѝ), са пазени не повече от една календарна година след деактивирането (напускането на служителя), след това системата ги е изтрила автоматично. Вещото лице приема, че технологично от съхранените към периода на проверката данни в системата при ответника не може да се установи информацията относно това на кои дати ищцата е издавала първични документи за отчитане на операции с парични средства (ПКО и др.). и ги е регистрирала в касовите книги за исковия

период. Към момента на изготвяне на заключението не се пази информацията относно действията, провеждани от акаунта на служителя в разглеждания период. В резултат на това не може да се направи справка колко операции и кога са издавани от процесния потребителски акаунт. Възможна е само проверка по номер на съответната полица. Вещото лице е установило, че полето, в което се въвежда датата на издаване на полицата в системата е с падащо меню и то може да бъде променяно от самия потребител. Системата не притежава защитен механизъм за датиране на документите от типа автоматично зареждане на този параметър съгласно показанията на часовника за системата. В изследваната система не може да бъде зададен критерий по потребител какви дейности са извършени за исковия период в следствие на това, че системата е унищожила тези записи.

При изслушването му вещото лице е пояснило, че акаунтът на ищцата е закрит, не се пазят данните автоматично. Веднага след напускане на служител и прекратяване на правоотношението му, акаунтът му се затваря, изтрива се. Данните, които могат да се пазят, са обвързани с акаунта и се изтриват след година, както и по – рано. За да може да се извърши исканото изследване, трябва да се подходи от самите документи, да се проверят номерата им и оттам да се установи кой ги е съставил, а не от акаунта да се види кой служител какво е съставил и издал. Процедурата по изтриване на данни е автоматична, а по изтриване на акаунта – не е автоматична. В политиката за сигурност на дружеството вещото лице е констатирало, че на служители, които нямат право да ползват системата, техният акаунт се заличава. Системата не е само локално достъпна, а е достъпна и през интернет. Затова след като лицето не е вече служител, акаунтът се заличава. Системата не отразява кога точно е заличен акаунтът.

В проведеното на 12.07.2021 г. открито съдебно заседание, на основание чл.214, ал.1 ГПК съдът е допуснал изменение наразмера на предявените искове, като искът за главницата се счита предявен за сумата от 4 350 74 лв., а искът за лихвата да се счита предявен за сумата от 620, 75 лв.

Във въззивното производство е допусната съдебно – счетоводна експертиза по делегация.

От заключението на вещото лице К.В.Р. се установява, че след проведен разговор с директора на правна дирекция при ответното дружество е получил отговор, че през исковия период за служителите в изнесен пункт Капитан Андреево, офис Хасково, не е имало писмено утвърден работен график. За същия период не е водена книга за полаган извънреден труд. Ищцата е работила в изнесен пункт на застрахователя на ГКПП Капитан Андреево, към офис Хасково. Всички счетоводни документи, отнасящи се до пункта, се издават от и на името на офис Хасково. В офиса не се води отделен отчет за всички пунктове, каси, брокери и др., а само един общ. Отделните офиси нямали каси и касови книги, постъпилите пари в брой се отчитали и събирали ежедневно с частно инкасо. В изнесенния пункт на застрахователя на ГКПП Капитан Андреево, към офис Хасково не са съставяни посреднически отчети, тъй като такива се издавали само от застрахователните посредници – агенти, брокери и др. В офис Хасково няма счетоводен отдел и отдел „Човешки ресурси“. Тези отдели са централизирани и се намират в гр. София. Ответникът работил с компютърна система, която прави автоматично пълен запис на продажбите на полици. За разглеждания период тази

информация била автоматично заличена. Самите сключени полици в офис Хасково за съответния период се съхраняват в оригинал в ГФ за срок от 5 години след издаването им. Вещото лице е установило, че за исковия период офис Капитан Андреево работи без прекъсване, 24 часа в денонощието. Служебните задължения на заетите в него лица се изпълняват на сменен режим на работа: от 08.00 ч. до 20.00 ч. (дневна смяна) и от 20.00 ч. до 08.00 ч. (нощна смяна), като продължителността на смяната е 12 часа. При такъв режим на работа трябва да се изготвят графици за работата на служителите и да се води книга за отчитане на извънредния и нощния труд, на основание чл.149, ал.1 КТ. За разглеждания период работното време е отчитано подневно, съгласно трудовия договор, без да се отчита положения от служителите труд извън установеното за тях работно време. За този период служителите са сключвали застрахователни договори посредством разрешен от ответника достъп до неговата информационна система, включително и ищцата, чрез уникално потребителско име и парола. Отчитането на събраните премии в офиса се извършва посредством посреднически отчет, който обобщава полиците, за които се отнася плащането. Изготвя се ПКО, води се касова книга за касова наличност и РКО да оборота на офиса и вносна бележка, с която е внесена сумата. Вещото лице е установило, че първичните счетоводни документи се издават от конкретно лице (потребител с разрешен от застрахователя достъп), а не се издават всички счетоводни документи на името на офис Хасково. Служителят, издал съответният документ, задължително поставя подписа си върху екземпляра за клиента и екземпляра, който остава в счетоводството на застрахователя или в съответния офис ГКПП Капитан Андреево и по силата на чл.38, ал.1, т.3 ДОПК се съхранява 5 години. Ответникът работи с компютърна система, която прави автоматично пълен запит на продажбите на полици. Вещото лице приема, че ответникът може да даде пълна информация относно всички сключени полици от жалбоподателката през исковия период, но тази информация е била автоматично заличена от системата. Макар работното време да е отчитано подневно, вещото лице приема, че служителите в офис Капитан Андреево са работили по 12 часа на смяна, а не по 8 часа. При една работна смяна работникът полага дневен и нощен труд, което не е било отчитано от работодателя. С оглед на това вещото лице приема, че ищцата е полагала извънреден труд за периода м.02.2018 г. – м.11.2019 г. при такава организация на работата в офис Капитан Андреево е трябвало да се изготвят графици на работата на персонала през месеца. м противен случай работещите в офиса не биха могли да работят пълноценно. Вещото лице приема, че поради липса на предоставени счетоводни документи и графици за работа на персонала, не може да каже колко е положеният извънреден труд от ищцата и съответно какво е дължимото трудово възнаграждение за това. На жалбоподателката и на други служители от офиса в гр. Хасково не е заплащано трудово възнаграждение за положен извънреден труд вещото лице не може да даде размера на лихвата за забава при липса на необходимите данни.

При изслушването му вещото лице е пояснило, че е извършило проверка на място. От отговорничката на офиса вещото лице получило информация, че се работи на смени по 12 часа., поради което приема, че е полаган нощен и извънреден труд. Обяснено ѝ било, че не отчитат положения

нощен и извънреден труд, нямало никакви документи при тях

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна стрА. следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК, изхожда от легитимирА. стрА., като същата е процесуално допустима. РазгледА. по същество, жалбата е изцяло основателна.

Съгласно нормата на чл.269 ГПК съдът се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалвА.та му част, като по остА.лите въпроси съдът е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършена служебна проверка въззивният съд установи, че обжалваното съдебно решение е валидно, като същото е процесуално допустимо.

Липсва спор между страните, а и от ангажираните по делото доказателства се установи, че през исковия период са били обвързани за исковия период от валидно сключен трудов договор, по силата на който ищцата се е задължил да изпълнява длъжността „отговорник застрахователно дело“, срещу насрещното задължение на работодателя да ѝ заплаща основно месечно трудово възнаграждение в размер на 800 лв. и 0, 6 % допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит. Уговорено е, ищцата да работи при 8 – часов работен ден и 5 – дневна работна седмица.

Спори се между страните в производството дали през исковия период ищцата е полагала извънреден труд или не.

В доказателствена тежест на ищцата е да установи завишаването на месечната продължителност на работното време, а в тежест на ответника е установи заплащането на извънредния труд, ако такъв в действителност е положен. В този смисъл е и изготвения по реда на чл.146 ГПК доклад на делото.

Нормата на чл.143, ал.1 КТ определя като извънреден трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време.

Полагането на извънреден труд поначало е забранено, на основание чл.143, ал.2 КТ и е допустимо само в случаите, императивно изброени в чл.144 КТ - по разпореждане на работодателя или със знанието и без противопоставянето му, както и извън установеното работно време на работника или служителя. Доказването на извънредния труд в рамките на съдебното производство се извършва с всички доказателствени средства - писмени, гласни, заключения на специализирани експертизи и др. (решение № 136 от 09.06.2014 г. По гр. Д. № 7112/2013 г. на ВКС, ГК, III ГО, постановено по реда на чл.290 ГПК и др.)

При извършване на преценка относно изпълнението на доказателствената тежест от стрА. на ищцата следва да се съобрази обстоятелството, че съдът формира вътрешното си убеждение по правно релевантните факти въз основа на събраните допустими доказателства, затова той е длъжен да ги обсъди всички поотделно и в тяхната съвкупност. За стрА.та, която носи доказателствената тежест да установи определен факт или връзка между факти, липсва задължение всяко едно от ангажираните доказателства да установява пълно и главно спорния факт, достатъчно е при съвкупна преценка на доказателствата този факт да се установява.

Съгласно разясненията, дадени с решение № 554 от 08.02.2012 г. по гр. д. № 1163/2010 г. на ВКС, ГК, IV ГО, решение № 177 от 25.10.2016 г. по гр. д. № 1263/2016 г. на ВКС, ГК, II ГО и решение № 218 от 16.10.2019 г. по гр. д. № 4333/2018 г. на ВКС, ГК, IV ГО, постановени по реда на чл.290 ГПК, не е необходимо всеки факт да бъде установен пряко, възможно е прекият факт да не е оставил следа (доказателство) или да не може да бъде намерен носител на тази следа (доказателствено средство), годен да бъде представен пред съд. Когато по отделен факт се разминават свидетелските показания, съдът не може да направи извод, че този факт не се е осъществил. Обратното, съдът е длъжен да прецени способността на всеки свидетел обективно и точно да възприеме фактите, да съхрани впечатленията си и да ги изложи добросъвестно пред съда. Съдът следва да съобрази също, при какви обстоятелства свидетелят е узнал съответния факт и за кое време в хода на развитие на правоотношенията между страните се отнася той.

От показанията на свидетелката О.Ж. се установи, че организацията на работата в офис Капитан Андреево на ответното дружество е при 24-часов работен режим, при смени по 12 часа всяка, съответно от 08.00 ч. до 20.00 ч. (дневна смяна) и от 20.00 ч. до 08.00 ч. (нощна смяна). Тези работни смени са отработвани от служителите в последователност дневна смяна, нощна смяна и два дена почивка. От преди 6 години насам служителите изготвяли графици на работа. Показанията на свидетелката в разглеждА.та част изцяло кореспондират с изготвените пред СРС и пред настоящата съдебна инстанция експертни заключения по изслушаните съдебно-счетоводни експертизи. Свидетелката е дала показания за обстоятелства, които лично е възприела. Също така показанията ѝ са логични и последователни, изцяло кореспондират с остА.лите ангажирани по делото доказателства. В хода на производството не са събрани доказателства, които да разколебят доказателствената им стойност. Ето защо съдът счита, че показанията на свидетелката О.Ж., ценени по реда на чл.172 ГПК, са достоверни и съдът изцяло ги възприема.

Действително свидетелката О.Ж. няма преки наблюдения относно точния график, който е спазвала ищцата през исковия период. Същата обаче е дала показания относно режима на организация на работата в офис Капитан Андреево, в който е работила ищцата, включително относно установената практика графици да се изготвят от служителите, както и последователността на смените на работа.

Именно такъв график, изготвен от ищцата, е предоставен на вещото лице Е.В. по изслушА.та в производството пред СРС съдебно-счетоводна експертиза. Макар същият да не изхожда от работодателя, удостоверените в него смени за положен от ищцата труд изцяло кореспондират с представените по делото заповеди за разрешен отпуск на ищцата. Същият не следва да се преценява изолирано, а във връзка с остА.лите събрани по делото доказателства. При преценка достоверността на представения по делото график, следва да се съобрази и обстоятелството, че по делото не са ангажирани доказателства, които да разколебят удостоверената в него информация относно положения от ищцата труд. Графикът съответства на създадената организация на работата в офис Капитан Андреево, включително и относно обичайната последователност на дежурствата: дневна смяна, нощна смяна, два дена почивка. Липсват твърдения и съответно

доказателства, че офис Капитан Андреево временно не е работил или че ищцата се отклонявала от изпълнение на трудовите ѝ задължения по изготвения график.

Нормата на чл.149, ал.1 КТ предвижда задължение за работодателя да води специална книга за отчитане на извънредния труд. В случая такава книга не е водена от ответника. Следва да се отбележи обаче, че липсата на писмен отчет от работодателя за положен извънреден труд от работниците и служителите му не обосновава извод, че няма извършена работа в някоя от хипотезите на чл.143, ал.1 КТ. Неизпълнението на задължението на работодателя, произтичащо от нормата на чл.149, ал.1 КТ, не може да послужи като основание да не изплати възнаграждение за положения такъв, на основание чл.150 КТ (решение № 103/27.07.2012 г. по гр. д. № 299/2011 г. на ВКС, ГК, IV ГО, постановено по реда на чл.290 ГПК). Вещото лице Кети Райчева, при изпълнение на възложената от съда задача, е установила, че такава отчетност не се води от ответника в процесния офис. Макар работното време да е отчитано подневно, по 8 часа, както е било уговорено с трудовия договор между страните, фактически работният процес в офис Капитан Андреево е протичал при работа на смени по 12 часа от всички служители. Липсата на обективна и точна отчетност от стрА. на работодателя на реално положения от служителите труд, включително и на този, положен извън нормалната продължителност, не може да послужи като основание работодателят да не заплати дължимото трудово възнаграждение за това.

Полаганият от ищцата труд извън установеното за нея работно време е със знанието и без противопоставянето на работодателя. Това е така, защото ищцата е работила при спазване на фактически установените от работодателя правила за работа на смени в офис Капитан Андреево. Не се твърди и не се установява работодателят да се е противопоставил на тази практика.

По изложените съображения въззивният съд счита, че през исковия период ищцата е полагала извънреден труд. Съдът изцяло възприема изводите на вещото лице Е.В., тъй като същото се основава на установената организация на работата в офис Капитан Андреево, като вещото лице е съобщило всички релевантни за предмета на експертизата материали, включително е отчетел времето, през което ищцата е ползвала разрешен отпуск. Тъй като общият размер на възнаграждението за положен извънреден труд възлиза на 4 350, 74 лв., а ответникът не твърди и не е доказал изпълнение на това негово задължение, предявеният иск се явява изцяло основателен.

Задължението на ответника е парично и за периода на своята забава същият дължи заплащане на законна лихва, на основание чл.245, ал.2 КТ вр. с чл.86, ал.1 ЗЗД. Размерът на лихвата за периода на забавата 01.03.2018 г. – 01.06.2020 г. възлиза на 620, 75 лв., съгласно експертното заключение на вещото лице Е.В., поради което предявеният иск се явява изцяло основателен.

Тъй като изводите и на двете съдени инстанции не съвпадат, обжалваното решение следва да се отмени, като предявените искове следва да се уважат изцяло.

По разноските по производството:

При този изход на делото и на основание чл.38, ал.2 ЗАдв. вр. с чл.78, ал.1 ГПК на адв. Г. Д. Г. следва да се присъди сумата от 433, 50 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказА. безплатна правна

помощ за процесуално представителство във въззивното производство по договор за правна защита и съдействие от 26.10.2020 г., определение съобразно чл.7, ал.2, т.2 вр. чл.9 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в приложимата към момента на сключване на договора редакция.

На основание чл.38, ал.2 ЗАДв. вр. с чл.78, ал.1 ГПК в полза на адв. Г. Д. Г. следва да се присъди сумата от 578 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказА. безплатна правна помощ на ищеца за процесуално представителство в производството пред СРС.

На основание чл.78, ал.6 ГПК ответникът по жалбата следва да заплати по сметка на СГС сумата от 99, 43 лв. – държавна такса за въззивно обжалване, както и сумата от 250 лв. – възнаграждение за вещо лице.

Ответникът следва да заплати, на основание чл.78, ал.6 ГПК по сметка на СРС сумата от 198, 86 лв. – държавна такса, както и сумата от 600 лв. – възнаграждение за вещи лица.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20202969 от 26.10.2021 г., постановено по гр. д. № **21309/2020** г. по описа на СРС, II ГО, 164 състав, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК З.“ АД, ЕИК ****, с адрес гр. София, ул. ****, да заплати на А. И. Д., ЕГН *****, с адрес гр. С.град, ул. **** и съдебен адрес гр. София, ул. **** – адв. Г. Д. Г., на основание чл.143 КТ, чл.150 КТ вр. с чл.262, ал.1 КТ, сумата от **4 350, 74** (четири хиляди триста и петдесет лева и седемдесет и четири стотинки) лв., представляваща допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.02.2018 г. – 25.11.2019 г., ведно със законната лихва, считано от 01.06.2020 г. до окончателното изплащане, да заплати, на основание чл.245, ал.2 КТ вр. с чл.86, ал.1 ЗЗД, сумата от **620, 75** (шестстотин и двадесет лева и седемдесет и пет стотинки) лв., представляваща лихва за забава за периода 01.03.2018 г. – 01.06.2020 г.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК З.“ АД, ЕИК ****, с адрес гр. София, ул. ****, да заплати на адв. Г. Д. Г., ЕГН *****, с адрес гр. София, ул. ****, на основание чл.36, ал.2 ЗАДв. вр. с чл.78, ал.1 ГПК, сумата от **433, 50** (четиристотин тридесет и три лева и петдесет стотинки) лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказА. безплатна правна помощ в производството пред СГС, както и сумата от **578** (петстотин седемдесет и осем) лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказА. безплатна правна помощ в производството пред СРС.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК З.“ АД, ЕИК ****, с адрес гр. София, ул. ****, да заплати по сметка на СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, на основание чл.78, ал.6 ГПК, сумата от **99, 43** (деветдесети девет лева и четиридесет и три стотинки) лв. – държавна такса за въззивно обжалване, както и сумата от **250** (двеста и петдесет) лв. – възнаграждение за вещо лице.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК З.“ АД, ЕИК ****, с адрес гр. София, ул. ****,

да заплати по сметка на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, на основание чл.78, ал.6 ГПК, сумата от **198, 86** (сто деветдесет и осем лева и осемдесет и шест стотинки) лв. – държавна такса, както и сумата от **600** (шестстотин) лв. – възнаграждение за вещи лица.

Решението не подлежи на обжалване, на основание чл.280, ал.3, т.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____